

RÖPORTAJ /// INTERVIEW

Amerika'da yaşayan İranlı yönetmen Tanaz Eshaghian ile, ülkesindeki eşcinsellerin geçirdikleri cinsiyet değiştirme operasyonlarına odaklandığı ilk uzun metraj filmi *Herkes Gibi Ol*'u konuştuk...

We interviewed Tanaz Eshaghian, living in the US, about her first feature film *Be Like Others*, a film which focuses on Iranian homosexuals' sex change operations.

Fotoğraf: M. Murat Kocaoğlu

TANAZ ESHAGHIAN

Okuduğunuz bir makale sonrasında öğrendiğiniz, İran'da cinsiyet değiştirme operasyonlarının yasal olması şaşırtıcı gerçeğiyle yüz yüze gelmek nasıldı?

Ben İran kültürüyle büyüdüm; bu kültürün ne kadar geleneksel ve tutucu olduğunu biliyorum. Bu yüzden gerçekten şaşırtıcıydı. Filmde anlatılan "mutlu olabilmek için istediğimi yaparım" tavrı oldukça batılı bir durum aslında. İran'da toplumun sizden beklediğini yaparsınız. Yani kültürel anlamda farklı bir düşünce tarzı var.

Filmdeki karakterleri daha önceden tanıyor muydunuz?

Hayır. 25 yıldır İran'a gitmemiştim zaten. Kliniği aradım ve doktorun asistanıyla konuştum. Ardından kliniğe gidip filmi çekmeye başladım. Belgesel çekmek çoğunlukla orada olmakla ilgili. Çok fazla hazırlık yapamıyorsunuz. Ayrıca, İran kültüründe oradaysan, hemen ortamın bir parçası oluverirsin. Gidip kendini tanıtmak ve ne yaptığını anlatman gerekmez.

Bundan sonraki projelerinizde İran'la ilgili meseleler ön planda mı olacak yoksa tamamen farklı bir şey de çıkabilir mi?

Şu an aklımda iki proje var. Biri evlilikle, diğeri New York'taki göçmen öğrenciler ile ilgili. Dünyanın dört bir yanından genç insanlar aynı sınıfta içerisindedir ve birçoğu ilk defa okula gidiyor. Buradan oldukça ilginç bir şey çıkabilir diye düşünüyorum.

We know you discovered the idea for your film in a newspaper article. How did you feel learning that sex change operations are actually legal in Iran?

I remember I was very surprised because I grew up in an Iranian home. I knew about the traditional and conservative culture in Iran. In a way, sex change operations are very western because they have a quality of "I do what I want to be happy," very western words. In Iran, you do what you are supposed to do and what society expects from you. There is a different cultural way of thinking.

Had you known any of the characters you filmed prior to making *Be Like Others*?

No, I had not been in Iran for 25 years. I just called the clinic, showed up there shortly after, and then filmed them. Making a documentary is about being there. You can't really prepare much. Also, in Iranian culture if you are there, you just become a part of the environment.

Are your future projects going to be focused on Iranian matters, or do you have something completely different in your mind?

I'm cooking up two things. One of them is exploring marriage, the other one is about young refugee students in New York. People from all over the world are in one classroom and most of them are going to school for the first time. I think it might be really interesting.

GÜNÜN FİLMİ /// FILM OF THE DAY

NICK VE NORAH'NIN BİTMEYEN ŞARKILARI
NICK AND NORAH'S INFINITE PLAYLIST
PETER SOLLETT

Nick ve Norah'nın Bitmeyen Şarkıları kalbi kırık, akıllı bir kızın havada; ama sevimliliklerini bir an olsun kaybetmeyen karakterleriyle son dönem Amerikan sinemasının seri üretime bağladığı dertli ama umutlu gençlik filmlerinin sonucusu. Kız arkadaşıyla yaşadığı ayrılığın ardından iki yakasını bir araya getiremeyen Nick, garip bir tesadüf eseri tanıştığı Norah ile beraber uzun bir New York gecesinde olmadık işlerle uğraşmak zorunda kalır. Çift ortak müzik zevkleri ve kırık kalplerinin de yardımıyla kendilerini yeni birer potansiyel kırık kalbin sahibi olarak buluverir.

Film alışlageldik gençlik filmlerinin, 2000li yıllarla birlikte nasıl kabuk değiştirdiğini görmemiz açısından oldukça önemli. *Ben ve Sen ve Diğerleri*, *Bilekkesenler: Bir Aşk Hikayesi* ve *Juno* gibi filmler bir alt tür olarak yeni nesil gençlik filmlerinin sessiz ama derinden ilerleyişini haber veriyordu. Son olarak *Nick ve Norah'nın Bitmeyen Şarkıları*'nın da dahil olduğu bu türde, bağımsız Amerikan sinemasının genç yönetmenleri, yetenekli ve genç oyuncularını kamera karşısına geçirirken; aşk, dostluk ve aile eksenindeki hikayeleriyle aslında "yeni başlayanlar için tutunamamak" dersleri vermeye başladılar. Ancak bunu yaparken, klişeleri samimiyetle yoğurup hepimizi bir yerden yakalamayı da ihmal etmediler. Nick ve Norah'nın şarkılarının hiç bitmemesini istememiz de bundandır belki...

Nick and Norah's Infinite Playlist is the last film in a melancholic yet hopeful series of youth films to emerge from American cinema, featuring heartbroken, faintly ridiculous characters who somehow manage to remain adorable. After breaking up with his girlfriend, Nick cannot make ends meet when he meets Norah through a strange coincidence. The two then spend a seemingly endless night in New York, as a series of coincidences allow them to discover common musical tastes and broken-hearted pasts, which lead them to experience new potentially heart-breaking experiences.

Nick and Norah's Infinite Playlist is an important film in its own right, allowing the audience to observe first-hand how youth films have evolved since 2000. Other examples of this developing genre such as *Me and You and Everyone We Know*, *Bristcutters: A Love Story* and *Juno* have helped shape the silent yet deep progress of this new generation of youth movies. Films such as *Nick and Norah's Infinite Playlist* showcase independent American cinema's young directors, while their heartfelt stories offer lessons in "losing for beginners" - in love, friendship and family. They meld clichés and sincerity in stories that are gripping for any audience. Perhaps that is the reason why we want *Nick and Norah's* playlist to be infinite...

+ Toprak Coşkun Deniz

+ Toprak Coşkun Deniz

GÜNÜN FOTOĞRAFI
PHOTO OF THE DAYM. Murat
Kocaoğlu

GONZO: HUNTER THOMPSON'IN HAYATI VE İŞLERİ /// GONZO: THE LIFE AND THE WORKS OF HUNTER THOMPSON

Gonzo, Hunter Thompson'ın nevi şahsına münhasır gazetecilik anlayışını isimlendirmek için kullandığı argo bir kelime. Ancak Gonzo'yu Thompson'ın alter egosu; baş belası, sorun jeneratörü, halüsinatif karabasan sözleriyle izah edilen bir canavar olarak görmek de mümkün. Ne de olsa konformist bir aldatmacaya dönüşen Amerikan Rüyası'nın kristal koridorlarında elindeki balyozu fütursuzca sallayarak dolaşan birinden bahsediyoruz. Uyuşturucu, alkol ve silahlarla olan muhabbeti, rock ve sinema camiasıyla olan samimiyetiyle birleşince sadece bir gazetecilik efsanesine değil, kültürel bir ikona da dönüşen Thompson kesinlikle ilğimizi hak ediyor. Başta beyazperdede Thompson'ı başarıyla canlandıran Johnny Depp olmak üzere pek çok ünlü şahsiyet tanıklıklarını bu belgeselde bizimle paylaşıyor. Film bittiğinde, kendi yarattığı personayı öz benliğinden daha çok sahiplenen ve ona ölüm biçimiyle bile sadakatini ispatlayan bu adamdan geriye hüzün ve takdir duyguları kalıyor.

Gonzo is a slang word invented by Hunter Thompson to describe his unique version of journalism. However Gonzo could also be described as Thompson's monstrous alter-ego, a pain in the ass, a troublemaker, a hallucinatory nightmare. We are talking about a man who wanders, swinging his sledge, through the crystal corridors of a conformist world once known as the American Dream. Thompson deserves our attention as a journalistic legend but also as a cultural icon who spans the worlds of drugs, alcohol and guns and also the elite circles of rock and cinema. Celebrities including Johnny Depp, who successfully portrayed Thompson in an earlier film, share their reminiscences of the man in this documentary. When the film ends, what is left behind is a sense of sadness together with appreciation of a man who lives his life through a self-constructed persona rather than his own personality, and who honors it even in his way of dying.

+ Deniz Akhan

KANA SUSAMAK: "GORE" VE DİĞERLERİ HUNGER FOR BLOOD: "GORE" AND OTHERS

Ölme ve öldürmenin, günlük diyaloglar içindeki ciddiysiz bahsedilişleri, "gore"u -en azından bir idea olarak- kolayca yaşamın içine sokuyor. Ufak kanamalarda kendini hissettirmeyen ölüm, fiziksel acı arttıkça düşüncelere bulaşmaya başlıyor ve kan görmek acıyı, dolayısıyla ölümü hatırlatan bir yapıya bürünüyor. Fiziksel işkenceyi de bu yolda ölümle bağdaştırmak mümkün: işkence, kan, ölüm, vazgeçilmez korku öğeleri. Onların varlığını hissettiren her türlü imaj, insanlara korku yaşatmaya yeterli olabilse de hissettirmekle tatmin olmayan kimi kana susamış sinemacılar için "göstermek" kaçınılmaz oluyor. Bu gösterilerin eleştiri niteliği taşıması ise ilginç bir tablo ortaya koyabiliyor bazen: hayatın "gore"unu görmezden gelenlere duyarlılık dersi, ağır (hafif?) içeriğiyle gore filmlerinden geliyor.

Savaşa ve toplumsal şiddete duyarsızlaşmanın ileri seviyesi olarak tasarlanmış distopik ve vahşi bir Tokyo'da geçen *Tokyo Gore Police*, türün kirliliği ve duyarlı filmlerine mükemmel bir örnek. Film, adeta toplumların en büyük kanama noktalarının asker ve polis teşkilatları olduğunu iddia ediyor/biliyor. Buralarda süregelmiş acımasız uygulamalara alışmış insanların bağıışıklık sistemini bozmayı görev ediniyor. Bu "kutsal" görevde "her yol sakıncasız" dercesine kana buluyor her yeri. Aslında salt gore bir filmi böyle eleştirel bir içeriğe sahip olması beklenmez. Çünkü türün asıl çıkış noktasının, insan vücudunun -elbette akan kanlar eşliğinde- parçalanma ve yaralanma görüntülerine karşı duyulan çekinceli bir arzu olduğu varsayılabilir. Toplumsal her türlü yergiden bağımsız şekilde de var olan bu arzu -öyle olmadığını iddia etmek ne mümkün!- sanatsal bir üretim alanı içinde yer bulabiliyor.

1963'te Herschell Gordon Lewis'in çektiği *Blood Feast* filmiyle başladığı iddia edilen sinemada gore teması, ölümler ve zombiler eşliğinde evrilmiş, kimi zaman da erotikleşerek ya da politikleşerek farklı şekillerde kullanılmış. Sam Raimi'nin *Şeytanın Ölüsü* ile gelişen "teen slasher" akımının, saf gore tutkusuyla çekilen filmlerden oldukça uzak, popüler korku sineması ürünleri olduğu söylenebilir.

Son dönemden bu alanda eğlenceli -fazlası değil- bir seçenek oluşturan, *Herkes Mandy Lane'in Peşinde* formundan esinlenerek, lise genci stereotipleriyle gayet alışılmış bir hikaye anlatıyor. Hala "teen slasher" filmlerin karakterlerine karşı takındığı alaycılığı samimi bulmakta olanların sevdiği bir film olabilir; ama bana kalırsa bu dalga geçiş gittikçe işlevsiz bir hal alıyor. Belki de en samimi slasherlar ilk ortaya çıkanlardır. Bu anlamda Dario Argento'nun *Derin Kırmızı'sı*, uzun ve umutlu bir bekleyişin sonunda izlemeye can attığınız cinayet sahneleri ve onlara yüklenmiş gerilimle bu türün en samimi örneklerinden birini sunuyor.

III

The casual insertion of death and murder into everyday conversation can bring "gore" into the very fabric of our lives. Death scenes which show small amounts of blood can affect an audience's perception of a film, even if they cause only minor physical discomfort. When there's more blood on display, the experience changes and can transmit a sense of pain that prefigures more realistic death throes. In this sense, the viewing of physical torture summons thoughts of death: torture, blood, and death are invaluable elements of horror. Every violent image that reminds an audience of the elements of death may be enough to scare the average viewer, yet such feelings do not satisfy some movie makers, who are hungry for blood and are inclined to show more of the death experience. When graphic scenes of death and suffering are viewed with a critical eye, they can offer an interesting viewpoint, giving a lesson in "sensitivity" to those who typically ignore the gore in films.

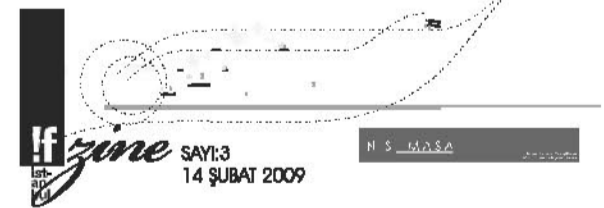
Set in a dystopic and violent Tokyo that offers an extreme version of insensitivity towards war and public violence, *Tokyo Gore Police* is a perfect example of a filthy and sensitive gore movie. *Tokyo Gore Police* claims that the most violent acts within a society are perpetrated by either the military or police, and this sets a precedent to break the social immunity developed by normal citizens who both endure and support these cruel acts. *Tokyo Gore Police* has a sacred mission to spread blood to the audience at every opportunity. An absolute gore film is not expected to convey a critical viewpoint; the starting point of any film in the gore genre can be considered to be a desire cultivated within audiences to observe scenes of wounded and torn human bodies (always accompanied by copious amounts of flowing blood). A desire for gore exists independent of any social demographic, and may find a place in the scope of artistic production.

The gore theme is said to have started with the film *Blood Feast* shot by Herschell Gordon Lewis in 1963, had been modified with corpses and zombies, sometimes being used as erotic or exaggerated portrayals of dead humans.

The genre endearingly classified as "teen slasher's" was successfully captured by *The Evil Dead* by Sam Raimi. It was said to be responsible for causing a popular horror cinema following far removed from the films that were shot for pure gore desires. *All The Boys Love Mandy Lane* has recently won a following; inspired by the gore version of virginity, it tells an ordinary story using characters who represent various stereotypical high school teens. The film may be appreciated by viewers who still find sarcasm between characters as sincere; however this sarcasm is losing its bite. Perhaps the most convincing teen slashers were the first examples, particularly *The Evil Dead*. Developing this theme, *Profondo Rosso* of Dario Argento presents the most sincere example of a slasher to date, giving the audience satisfying murders at the end of long scenes that successfully captivate the audience's attention with hope during every minute.

+ Temmuz S. Gürbüz

If İstanbul Bağımsız Filmler Festivali katkılarıyla NISI MASA Türkiye tarafından hazırlanan bağımsız günlük gazete.

IFZINE TAYFASI

Yayın Yönetmeni Esra Demirkıran
Editör & Koordinatör Neera Gürbüz
Çeviri Çağrı Kayan, Dilek Turan Edwards, Nüket Amanoel, Selma Şevkil, Toprak C. Deniz
Redaksiyon Esra Demirkıran (Türkiye), Yeşim Erdem (İngilizce)
Tasarım & Mizanpaaj Arın Kuşaksızoğlu
Baskı & Dağıtım NISI MASA Türkiye
Katkıda Bulunanlar Alican Durbaş, Zeynep Güzel, Deniz Akhan, Dilek Turan Edwards, Hamit Özönür, Matt Edwards, Metin Özçakar, M. Murat Kocaağa, Seda Gökçe, Temmuz Gürbüz, Toprak C. Deniz

NISI MASA Türkiye
Cumhuriyet Cad. Prof. Dr. Celal Öker Sok.
No: 1/3 Harbiye, Şişli 34367 İstanbul, Türkiye
turkey@nismasa.com
nismasaturkey.blogspot.com

22 Şubat'ta çıkacak olan, IFZINE Özel Sayısı için yazı ve fotoğraflarınızı bekliyoruz.
turkey@nismasa.com